

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Єрмолаєва М. В., Канцедал Н. А.

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Воєнний стан, який запроваджений в Україні внаслідок повномасштабної агресії РФ, став справжнім викликом для економіки країни. Для бізнесу і, відповідно, для бухгалтерів облікове відображення діяльності підприємства в умовах воєнного стану стало новою і складною реальністю. Слід зазначити, що незважаючи на воєнний стан дія ЗУ № 996 не зупинена і ведення обліку діяльності підприємств лишається обов'язковим для всіх.

На сьогоднішній день бухгалтерський облік повинен стати гнучким, швидко адаптуватися під реалії життя країни, і враховати не лише бухгалтерське законодавство, а й зміни правових та соціальних аспектів життя суспільства. Аналізуючи нормативну бази, можемо виділити основні особливості ведення обліку під час війни, зокрема: звільнення суб'єктів підприємницької діяльності від відповідальності за порушення термінів оприлюднення фінансової та іншої звітності [1]; можливість надання пояснень та відновлення облік за альтернативними джерелами підприємствами, що втратили первинні документи [2]; необхідність фіксації втраченого майна; особливості кадрового обліку мобілізованих громадян [3]; облік гуманітарної допомоги і безкоштовної передачі майна на воєнні і виробничі потреби; відображення в обліку вимушених простоїв та втраченої вигоди; облік додаткових витрат, які виникають внаслідок релокації бізнесу; необхідність створення резервів для відновлення бізнесу.

Тому перед бухгалтерським обліком постає завдання зберегти фінансову прозорість, зафіксувати збитки та забезпечити правомірність майбутніх компенсацій. Успішна адаптація залежить від професійної обізнаності бухгалтера, гнучкості облікової політики та якісного документообігу.

Література:

1. Про внесення змін до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» щодо звільнення від відповідальності за порушення строків оприлюднення фінансової звітності у період дії воєнного стану або стану війни : Закон України від 19.07.2022 р. № 2436. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2436-20#Text>

2. Податковий Кодекс України : закон України від 2.12.2010 р. № 2755. Дата оновлення 01.04.2025 р. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

3. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей : Закон України від 20.12.1991 р. № 2011. Дата оновлення 09.02.2025 р. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>